

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

14 листопада 2017 року

м.Тернопіль

№ 32– рк\к

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України розглянувши подання від 14 листопада 2017 року № 74 «Про виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції» встановила наступне.

Тернопільським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України здійснюється моніторинг рішень органів місцевого самоврядування на предмет дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції. На сайті Монастирської міської ради (надалі-Міська Рада) за посиланням https://rada.info/upload/users_files/04058433/a21f45df8a0415472427459bac67be2e.pdf розміщене «Положення про порядок надання дозволу на виїзну (виносну) торгівлю та проведення ярмарків в м. Монастирська» (надалі- Положення), затверджене рішенням виконавчого комітету Міської Ради від 25 січня 2017 року № 9.

Міська Рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи 04058433, вид економічної діяльності за КВЕД 84.11 «Державне управління загального характеру», місцезнаходження : вул. Шевченка 19, м. Монастирська, Тернопільська обл.

Відповідно до частини 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.

Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.

В територіальних межах м.Монастирська Тернопільської області, повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Міською Радою та її виконавчим комітетом.

Міська Рада та її виконавчий комітет в розумінні абзацу 7 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органами місцевого самоврядування.

Виїзна та виносна торгівля належить до роздрібно торгівлі через дрібнооптову мережу і є однією з форм позамагазинного продажу товарів, під час якого приміщення не мають торговельного залу для споживачів. Виїзна (виносна) торгівля може також здійснюватися на ринках, ярмарках або в інших дозволених для цього місцях.

Продаж товарів здійснюється через пункти некапітальної забудови - кіоски, ларі, ларки, палатки, павільйони для сезонного продажу товарів, торговельні автомати та засоби пересувної мережі - автомагазини, автокафе, авторозвозки, автоцистерни, лавки-автопричепи, візки, спеціальне технологічне обладнання (низькотемпературні лотки-прилавки), розноски, лотки, столики, тощо.

Вимоги до організації дрібнороздрібно торгівельної мережі, її приміщень та обладнання встановлено Правилами роботи дрібнороздрібно торгівельної мережі, затвердженими наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.1996 №369 (надалі- Правила №369). Зокрема, пунктом 16 Правил № 369 розміщення пунктів дрібнороздрібно торгівельної мережі здійснюється суб'єктом господарювання відповідно до вимог Земельного кодексу України та законодавства про благоустрій населених пунктів, планування та забудову територій, санітарного та епідемічного благополуччя населення, пожежну охорону, державну автоінспекцію та архітектуру.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» (надалі- Закон) до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів належить, зокрема , затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів, затвердження правил благоустрою територій населених пунктів, забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів, організація забезпечення на території населеного пункту чистоти і порядку, дотримання тиші в громадських місцях, залучення на договірних засадах коштів і матеріально-технічних ресурсів юридичних та фізичних осіб для здійснення заходів з благоустрою населених пунктів, визначення обсягів пайової участі власників тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення в утриманні об'єктів благоустрою.

Відповідно до статті 20 Закону організацію благоустрою населених пунктів забезпечують місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування; благоустрій здійснюється в обов'язковому порядку на всій території населеного пункту (села, селища, міста). Рішення місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо благоустрою території певного населеного пункту є обов'язковим для виконання розміщеними на цій території підприємствами, установами, організаціями та громадянами, які на ній проживають.

Відповідно до пункту 5 частини першої статті 16 Закону забороняється самовільно встановлювати торговельні лотки, павільйони, кіоски тощо.

Згідно з пунктом 30 Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 р. № 833 (надалі Постанова № 833) продаж продовольчих товарів, готових до вживання, а також тих, що швидко псуються, інших продовольчих товарів (у тому числі овочів і фруктів) за межами торговельного приміщення (виїзна, виносна торгівля) здійснюється із розміщенням тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності відповідно до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності".

Відповідно до статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» об'єкти виїзної (виносної) торгівлі підпадають під визначення тимчасових споруд. Розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

Розділом 4 Положення передбачений порядок отримання дозволу на право розміщення об'єкта виїзної (виносної) торгівлі, зокрема, перелік документів (пункти 4.1.2. та 4.1.3.), які подає суб'єкт господарювання для отримання дозволу та перелік підстав для відмов у наданні дозволу (розділ 4.5.). При цьому п'ятим абзацом пункту 4.1.2. та четвертим абзацом пункту 4.1.3. суб'єктами господарювання передбачене подання документів, які підтверджують перебування заявника на спрощеній системі оподаткування, а абзацом другим подання встановленого пакету документів не в повному обсязі є однією з причин для відмови у наданні дозволу на виїзну (виносну) торгівлю.

Відповідно до пункту 3 Постанови № 833 торгівельна діяльність провадиться суб'єктами господарювання у сфері роздрібної та оптової торгівлі, а також ресторанного господарства, таким чином отримання дозволу не обмежується системою оподаткування суб'єктів господарювання (спрощена чи сплата податків на загальних підставах).

Такі дії Міської Ради щодо включення до Положення вимог подання всіма суб'єктами господарювання документів, що підтверджують перебування на спрощеній системі оподаткування (без уточнення, що такий документ подається лише суб'єктами господарювання- платниками податків за спрощеною системою), що не передбачене чинним законодавством України, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції.

Пунктом 3.2.2. Положення передбачено, що під час організації святкових заходів виїзну торгівлю дозволяється доповнити товарами наступного асортименту: шашлики, хот-доги з соусними начинками, піца з напівфабрикатів і гарячі напої на розлив (при наявності одноразового посуду), бутильована вода.

Відповідно до пункту 14 Правил 833 заклад ресторанного господарства забезпечує наявність асортименту продукції, що затверджується відповідно до типу закладу або класу (ресторан, бар) його власником (керівником); виготовляє продукцію з дотриманням вимог, передбачених нормативними документами, а також має право розробляти і виготовляти фірмові страви, технологічна документація яких затверджується в установленому порядку.

Чинним законодавством визначено право органу місцевого самоврядування встановлювати окремий порядок для розміщення тимчасових споруд, в тому числі об'єктів для виносної (виїзної) торгівлі під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на строк проведення таких заходів. Пункт 19 Порядку 833 містить заборону продажу товарів, вільна реалізація яких заборонена. Тобто, чинним законодавством не передбачене право органу місцевого самоврядування визначати асортимент готових страв, які суб'єкт господарювання може реалізовувати під час святкових заходів.

Такі дії Міської Ради щодо включення до Положення асортименту готових страв, які суб'єкт господарювання може реалізовувати під час організації святкових заходів, встановлюють не передбачені чинним законодавством вимоги та обмежують права суб'єктів господарювання, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції.

Також слід зазначити, що Положенням встановлюються основні вимоги до організації виїзної (виносної) торгівлі, зокрема щодо надання дозволів на розміщення об'єктів такої торгівлі, а не надання дозволів на виїзну (виносну) торгівлю, як зазначено в назві та пункті 1.1. Положення.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України

"Про захист економічної конкуренції", статтями 7,14 Закону України "Про Антимонопольний Комітет України" та пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України **рекомендує** :

Монастирській міській раді вжити заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом приведення «Положення про порядок надання дозволу на виїзну (виносну) торгівлю та проведення ярмарків в м.Монастирська», затвердженого рішенням виконавчого комітету міської ради від 25 січня 2017 року № 9, у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду.

Про результати їх розгляду повідомити територіальне відділення до 15 грудня 2017 року, надавши підтверджуючі документи.

За умови виконання положень рекомендацій провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочато не буде.

Члени адміністративної колегії :

Н.Є. Черномаз, в.о. голови
територіального відділення

А.Г. Левченко, заступник
начальника відділу
досліджень і розслідувань

Г.С. Бібік, завідувач
юридичного сектору